

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

7 AOÛT 1945.

PROJETS DE LOI

autorisant des régularisations et des transferts, réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1944 et allouant des crédits supplémentaires pour des dépenses se rapportant aux exercices 1943 et antérieurs et à l'exercice 1944.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ⁽¹⁾, PAR M. DE WINDE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget des dépenses arrêté par les secrétaires généraux pour l'exercice 1944 comportait :

En dépenses ordinaires la somme de fr. 16 milliards 372,469,516.19.

En dépenses résultant de la guerre la somme de 3,624,280,474 francs.

En dépenses extraordinaires la somme de 576 millions 703,439 francs.

Pour couvrir ces dépenses il était prévu :

En recettes ordinaires la somme de 16,427,100,550 francs laissant un boni de fr. 54,650,993.80.

En recettes résultant de la guerre la somme de 290,430,000 francs, et en recettes extraordinaires la somme de 19,115,000 francs, soit un découvert à couvrir par l'emprunt de 3,332,850,474 francs pour les

(1) Composition de la Commission des Finances : M. Van Belle, président; MM. Adam, Allewaert, De Winde, Duchâteau, Duvieusart, Heyman, Philippart, Porta, Vanderghote. — Buset, Debunne, Embise, Hoen, Merlot, Uytroever, Van Santvoort. — Janssen (Ch.-E.), Leclercq, Liebaert, Masquelier. — Borremans.

Voir :

23 et 77 : Projets de loi.
111 et 151 : Amendements.

7 AUGUSTUS 1945.

ONTWERPEN VAN WET

houdende machtiging tot regularisatiën en overdrachten, vermindering van zekere voor dienstjaar 1944 uitgetrokken kredieten, zoomede toekenning van bijkredieten voor uitgaven met betrekking tot 1943 en vorige dienstjaren, alsmede dienstjaar 1944.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DEN HEER DE WINDE.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De uitgavenbegroting door de Secretarissen-generaal voor het dienstjaar 1944 vastgesteld bedroeg :

Aan gewone uitgaven, de som van fr. 16 milliard 372,469,516.19.

Aan uitgaven voortspruitend uit den oorlog, de som van 3,624,280,474 frank.

Aan buitengewone uitgaven, de som van 576 miljoen 703,439 frank.

Om deze uitgaven te dekken waren voorzien :

Aan gewone ontvangsten, de som van 16 milliard 427,100,550 frank die een boni liet van fr. 54 miljoen 650,993.80.

Aan ontvangsten voortspruitend uit den oorlog, de som van 290,430,000 frank en aan buitengewone ontvangsten, de som van 19,115,000 frank, dit is een tekort, dat moet gedeckt worden door de leening

(1) Samenstelling van de Commissie voor de Financiën : de heer Van Belle, voorzitter; de heeren Adam, Allewaert, De Winde, Duchâteau, Duvieusart, Heyman, Philippart, Porta, Vanderghote. — Buset, Debunne, Embise, Hoen, Merlot, Uytroever, Van Santvoort. — Janssen (Ch.-E.), Leclercq, Liebaert, Masquelier. — Borremans.

Zie :

23 en 77 : Wetsontwerpen.
111 en 151 : Amendementen.

dépenses résultant de la guerre et de 557,587,499 francs pour les dépenses extraordinaires.

Deux projets de loi furent déposés les 6 décembre 1944 et les 27 mars 1945 (mais qui ne purent être imprimés qu'avec de sensibles retards par suite de la pénurie de papier) autorisant des régularisations et des transferts, réduisant certains crédits pour l'exercice 1944 et allouant des crédits supplémentaires pour des dépenses se rapportant aux exercices 1943 et antérieurs et allouant des crédits supplémentaires pour des dépenses se rapportant aux exercices 1943 et antérieurs et à l'exercice 1944.

Ce n'est manifestement que par un bel euphémisme qu'en sa réunion du 2 août 1945 la Commission des Finances a pu se prononcer sur l'autorisation sollicitée par le Gouvernement de pouvoir disposer de ces crédits pour un exercice qui est clos depuis plus de sept mois. Qui dit « crédit » dit « autorisation d'effectuer des dépenses ». En fait les suppléments de dépenses sollicités ont été effectués par le Gouvernement sans crédits comme ils l'ont été sans argent si ce n'est celui que procure la planche à billets de la Banque Nationale.

Il s'avère, en effet, que les recettes pour l'exercice 1944, évaluées à 16,427,100,510 francs n'ont produit que la somme de 15,755,003,000 francs, alors que le total des dépenses pour cet exercice s'est élevé à fr. 27,093,190,350.18 laissant un déficit de fr. 3 milliards 588,305,716.10 à l'ordinaire, soit le montant des crédits sollicités diminué des réductions subies par le budget ordinaire, le surplus du mali provenant de l'augmentation des dépenses résultant de la guerre.

Il est compréhensible que le Gouvernement, rentrant de Londres, n'ait pu se rendre compte des dépenses complémentaires dues à la guerre. Mais pour ce qui concerne les dépenses du budget ordinaire, il ne lui aurait pas été difficile de se rendre compte de l'état de situation de ce budget. Faire le point à cet égard était la première obligation du service du budget.

En rentrant au pays, le Gouvernement devait avoir une conception de politique financière, tout au moins en matière de dépenses ordinaires; et cette conception aurait dû se traduire dans des modifications à apporter au budget de 1944 et en des crédits supplémentaires, au lieu de vivre au jour le jour.

Si les dépenses ordinaires prévues pour l'exercice 1944 ont subi des réductions diverses s'élevant à 311,958,695 francs, on constate que leur augmentation totale s'est élevée à 3.598 millions.

Quelles en sont les causes? Elles peuvent être de

van 3,332,850,474 frank voor de uitgaven voortspruitend uit den oorlog en van 557,587,499 frank voor de buitengewone uitgaven.

Twee wetontwerpen werden ingediend, op 6 December 1944 en 27 Maart 1945 (die echter wegens papierschaarste slechts met groote vertraging konden gedrukt worden) waarbij machtiging wordt verleend tot regularisatiën en overdrachten, waarbij zekere kredieten voor het dienstjaar 1944 worden verminderd en bijkredieten worden toegestaan voor uitgaven betrekking hebbend op de dienstjaren 1943 en waarbij bijkredieten worden toegestaan betrekking hebbend op de dienstjaren 1943 en voorgaande en op het dienstjaar 1944.

Het is blijkbaar slechts een verschoonende uitdrukking, dat de Commissie voor de Financiën zich in haar vergadering van 2 Augustus 1945 heeft kunnen uitspreken over de door de Regeering aangevraagde machtiging om over deze kredieten te beschikken voor een dienstjaar dat sedert meer dan zeven maanden afgesloten is. Wie zegt « krediet » zegt « machtiging om uitgaven te doen ». In feite werden de aangevraagde bijkomende uitgaven door de Regeering gedaan zonder geld, tenzij hetgeen haar door de biljettenplank van de Nationale Bank wordt bezorgd.

Het blijkt inderdaad, dat de ontvangsten voor het dienstjaar 1944 geraamd op 16,427,100,510 frank, slechts de som van 15,755,003,000 frank hebben opgebracht, ofschoon de som van de uitgaven voor dit dienstjaar 27,093,190,350.18 frank bedroeg, een tekort latend van fr. 3,588,305,716.10 op de gewone begrooting, dit is het bedrag van de aangevraagde kredieten, verminderd met de sommen van de gewone begrooting afgetrokken, terwijl het overige van het tekort voortkomt van de verhooging van de uitgaven voortspruitend uit den oorlog.

Het is begrijpelijk, dat de Regeering die uit Londen terugkwam, zich geen rekenschap heeft kunnen geven van de bijkomende uitgaven door den oorlog veroorzaakt. Maar wat de uitgaven van de gewone begrooting betreft zou het haar niet moeilijk geweest zijn zich rekenschap te geven van den werkelijken toestand van deze begrooting. Hier den juiste toestand geven, was de eerste verplichting van den dienst van de begrooting.

Op het oogenblik, dat zij in het land terugkwam, moest de Regeering een plan hebben van financiële politiek, althans in zake gewone uitgaven, en dit plan moest zijn uitdrukking gevonden hebben in wijzigingen, aan de begrooting van 1944 aan te brengen en in bijkredieten; men heeft echter verkozen van dag tot dag te leven.

Hebben de voor het dienstjaar 1944 voorziene gewone uitgaven verscheidene verminderingen, tot een bedrag van 311,958,695 frank ondergaan, moet men, evenwel, vaststellen, dat zij gezamenlijk met 3.598 miljoen werden verhoogd.

Welke zijn hiervan de oorzaken? Zij kunnen van

deux ordres : ou bien les prévisions budgétaires peuvent avoir été insuffisantes, ce qui constitue parfois un moyen commode d'équilibrer le budget lors de sa présentation, quitte à l'équilibrer dans la suite par des crédits supplémentaires; ou bien la majoration des dépenses ne résulte que de dépenses nouvelles ajoutées, depuis la libération du territoire, aux dépenses déjà prévues au budget.

Mais si l'on considère que sur les prévisions du budget ordinaire seul il a été opéré 312 millions de réductions, il semble bien que c'est cette seconde alternative qui doit être retenue.

L'examen des crédits supplémentaires sollicités et des divers articles du budget que ces majorations ont affectés confirment d'ailleurs que les majorations sont le résultat de décisions de dépenses prises par le Gouvernement depuis la libération du territoire.

Ces dépenses nouvelles devraient être l'expression d'une politique financière et budgétaire que jusqu'à présent le Gouvernement n'a fait connaître ni au Parlement, ni au pays.

Pour pouvoir la déterminer avec une certitude et une précision suffisante la Commission des Finances devrait être en possession des divers budgets ministériels pour l'exercice 1945. Cette politique est d'autant plus difficile à définir qu'à première vue elle semble être double et essentiellement contradictoire. Si l'on envisage les dépenses, mêmes ordinaires, elles semblent ne pouvoir résulter que d'une politique d'inflation, c'est-à-dire orientée vers la dévaluation, celle-ci étant la conséquence inévitable de celle-là. Mais à considérer les recettes à demander aux impôts, ceux-ci s'inspirent manifestement d'une politique de déflation, puisque tout l'effort, en cette matière, du Gouvernement Van Acker comme du Gouvernement Pierlot, tend à justifier les impôts extraordinaires par le souci d'opérer le redressement monétaire, grâce à la restriction de la circulation fiduciaire. La conséquence de cette incohérence financière pourrait conduire à ce résultat que la réussite du redressement monétaire pourrait être compromise par l'inflation des dépenses publiques. Il est aisé d'en indiquer des indices ne fut-ce que l'augmentation considérable de la circulation fiduciaire qui va de pair avec l'accroissement des dépenses ainsi que les cotations des valeurs boursières, qui bien que n'étant souvent que le résultat d'opérations de jeu, reflètent une orientation incontestable vers une sensible dévaluation du franc.

Mais faute de connaître les projets de budgets pour l'exercice 1945, la Commission des Finances ne peut

deuxërlei aard zijn : ofwel kunnen de begrootingsramingen ontoereikend zijn geweest, hetgeen soms een gemakkelijk middel uitmaakt om de begroting, bij het indienen er van, in evenwicht te hebben, mits later dit evenwicht door middel van bijkredieten te behouden; ofwel kan de verhooging der uitgaven voortspruiten uit nieuwe uitgaven die, sinds de bevrijding van het grondgebied, werden toegevoegd aan de reeds op de begroting voorziene uitgaven.

Doch zoo men in aanmerking neemt, dat op de ramingen van de gewone begroting alléén, reeds 312 miljoen verminderingen werden toegepast, dan lijkt wel die tweede veronderstelling de juiste te zijn.

Het onderzoek van de aangevraagde bijkredieten en van de verschillende begrootingsartikelen welke door die verhoogingen werden beïnvloed wijst trouwens uit, dat de verhoogingen het gevolg zijn van beslissingen tot het doen van uitgaven, welke door de Regeering sinds 's lands bevrijding werden genomen.

Die nieuwe uitgaven zouden de uitdrukking moeten zijn van een financiële en begrootingspolitiek welke door de Regeering, tot nog toe, niet ter kennis werd gebracht van het Parlement noch van het land.

Om ze met zekerheid en voldoende nauwkeurigheid te kunnen vaststellen, zou de Commissie voor de Financien in het bezit dienen gesteld van de verschillende ministerieele begrotingen voor het dienstjaar 1945. Die politiek is des te moeilijker om te worden bepaald, daar zij op het eerste zicht dubbel lijkt te zijn en essentieel tegenstrijdig. Zoo men de uitgaven beschouwt, zelfs de gewone, dan lijken zij slechts het gevolg te kunnen zijn van een inflatiepolitiek, 't is te zeggen, gericht naar de devaluatie, daar deze het onvermijdelijk gevolg is van de andere. Doch zoo men de ontvangsten in beschouwing brengt die van de belastingen worden verwacht, dan ziet men duidelijk dat zij beïnvloed worden door een deflatiepolitiek, gezien elke krachtsinspanning op dit gebied, van de Regeering Van Acker zoowel als van de Regeering Pierlot, er toe strekt de buitengewone belastingen te rechtvaardigen door de bekommernis het onontbeerlijk muntherstel te bewerken, dank zij de beperking van den muntomloop. Dit gebrek aan samenhang op financieel gebied zou voor gevolg kunnen hebben, dat het bereiken van het muntherstel in gevaar zou kunnen worden gebracht door de inflatie der openbare uitgaven. Het is gemakkelijk er de kenteekens van aan te wijzen, al ware het maar de aanzienlijke verhooging van den muntomloop die gepaard gaat met den aangroei der uitgaven, alsook de notering der beurswaarden die, hoewel dikwijls slechts het resultaat van spelverrichtingen, een onbetwistbare oriëntering weergeven naar een merklijke devaluatie van den frank.

Doch doordat zij de begrootingsontwerpen voor het dienstjaar 1945 niet kent, kan de Commissie voor

en ce moment que poser la question. Elle nourrit l'espoir que le Gouvernement voudra bien l'envisager et s'expliquer franchement et nettement sur sa politique financière.

C'est dans ces conditions que la Commission des Finances, prenant acte de ce que les crédits sollicités *a posteriori* semblent correspondre aux dépenses effectuées, a émis à l'unanimité un vote favorable au projet, tout en regrettant que le Parlement n'ait pas été à même d'exercer son contrôle financier avant le fait accompli.

*
**

Les seules modifications à apporter aux projets sont celles faisant l'objet des amendements présentés par le Gouvernement sous la date du 2 mai 1945. Aux articles 2, 3 et 4 l'auteur du projet, par la force de l'habitude résultée de la pratique des pleins pouvoirs, et oubliant que ceux-ci n'avaient pas porté sur le vote des budgets, avait inscrit les mots « annexé au présent arrêté ». Ces mots sont à remplacer par les mots « annexé à la présente loi ».

Un autre amendement du Gouvernement supprime à l'article 6 des dispositions diverses la disposition de l'article 41-2 du projet ainsi conçue : « la première phrase du libellé de l'article est remplacée par la suivante : « Soins aux victimes de la guerre 1940 ». Le Gouvernement propose de maintenir le texte de cet article tel qu'il figure à l'article 41-2 du budget du Ministère de l'Intérieur ainsi libellé : « Soins aux militaires, aux ex-militaires, blessés ou malades et aux victimes civiles de la guerre 1940 ». Expertises médicales (exceptionnellement, y compris les dépenses des services antérieurs) : 20 millions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. DE WINDE.

Le Président,
F. VAN BELLE.

de Financiën thans de vraag slechts stellen. Zij koesteren de hoop, dat de Regeering ze voor oogen zal willen nemen en vrijmoedig en duidelijk uitleg zal verstrekken over haar financieele politiek.

Het is onder die voorwaarden dat de Commissie voor de Financiën, akte nemend van het feit dat de *a posteriori* aangevraagde kredieten lijken overeen te stemmen met de gedane uitgaven, eenparig een gunstige stemming over het ontwerp heeft uitgebracht, daarbij betreurend, dat het Parlement niet bij machte is geweest zijn financieele controle vóór het voldongen feit uit te oefenen.

*
**

De eenige wijzigingen welke aan de ontwerpen dienen aangebracht zijn die welke het voorwerp uitmaken van de door de op 2 Mei 1945 door de Regeering ingediende amendementen. In artikelen 2, 3 en 4 had de indiener van het ontwerp, onder den drang der gewoonte opgedaan bij het gebruik der volmachten, en daarbij uit het oog verliezend dat deze geen vat hadden op de goedkeuring der begrotingen, de woorden « bij dit besluit gevoegde » gebezigd. Die woorden dienen vervangen door « bij deze wet gevoegde ».

Een ander amendement van de Regeering strekt tot de weglating, in artikel 6, rubriek « Verschillende bepalingen », van den tekst van artikel 41-2 van het ontwerp, luidende als volgt : « De eerste volzin van den tekst van het artikel wordt vervangen door : « Zorgen aan de burgerlijke slachtoffers van » den oorlog 1940 ». De Regeering stelt voor, den tekst van dit artikel te behouden zooals hij voorkomt in artikel 41-2 van de begroting van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, luidende als volgt : « Zorgen aan de militairen, gewezen militairen, gekwetst of ziek zijnde, en van de burgerlijke slachtoffers van den oorlog 1940. Geneeskundige expertises (uitzonderlijk met inbegrip van de uitgaven der voorgaande dienstjaren) : 20 miljoen ».

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
E. DE WINDE.

De Voorzitter,
F. VAN BELLE.